

Programul partidului de educare comunistă a maseilor — programul nostru de muncă și viață

În numărul de astăzi, „Scînteia tineretului“ publică o ediție specială dedicată împlinirii a doi ani de la Plenara C. C. al P. C. R. din 3-5 noiembrie 1971

Constructorul societății socialiste și comuniste

OMUL MULTILATERAL DEZVOLTAT

Sîmplinesc doi ani de la Plenara C. C. al P. C. R. din 3-5 noiembrie 1971, care a adoptat Programul pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educației socialiste a maseilor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste. Prin aplicarea acestui important program de acțiune, la elaborarea căruia și-a adus o prețioasă contribuție secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în perioada care a trecut de la adoptarea lui s-au intensificat perfecționarea relațiilor de producție și adâncirea democrației socialiste, s-au produs îmbunătățiri pe tărîmul dezvoltării conștiinței socialiste, s-a consolidat, în toată domeniile de activitate, un climat favorabil promovării spiritului inovator, de gîndire originală și cutarețoare, de realism, de permanentă confruntare a teoriei cu viața.

Dînd o înaltă apreciere contribuției tovarășului Nicolae Ceaușescu la îmbunătățirea muncii ideologice și de educație socialistă și aprobînd Programul P. C. R. de educare comunistă a maseilor, Conferința Națională și l-a însoțit în întregime, considerîndu-l drept propriul său program, parte integrantă a programului de fațăire a societății socialiste multilaterale dezvoltate în patria noastră.

În istoria contemporană a României, Plenara C. C. al P. C. R. din 3-5 noiembrie 1971 rămîne înscrisă ca un eveniment major, care a prilejuit o profundă analiză a activității politico-ideologice și educative și a stabilit măsurile necesare în vederea îmbunătățirii întregii munci în acest important domeniu. Programul partidului de educare comunistă a maseilor — un program elaborat pentru o lungă perioadă de timp și care se cere a fi înțeles și împlinit într-o manieră conștientă și responsabilă în domeniul educației — organizările de partid, organizațiile obștești, școlile, instituțiile din domeniile științelor sociale, culturii și artei — și-au concentrat eforturile în vederea formării și dezvoltării conștiinței socialiste. Acțiunea conștientă a oamenilor, nivelul conștiinței lor revoluționare devin tot mai mult forțe motrice ale progresului patriei, factori care stimulează importante succese în făurirea vieții noi a poporului.

Pentru tîna generație a patriei, pentru fiecare tînar muncitor, țărăn, intelectual, elev sau student, programul de educare comunistă este un permanent cadru de referință, un prețios îndrumător în activitatea de fiecare zi. De fapt, intrarea activitatei politico-educative a organizațiilor U. T. C. este structurată în așa fel încît să răspundă pe deplin cerințelor și exigențelor acestui program: educarea tinerilor în spiritul principiilor de muncă și de viață ale comunismului, formarea și dezvoltarea la fiecare tînar a unui mod corect de gînd și de acțiune consecvent revoluționar. Este relevant, în acest sens, că principala preocupare a organizațiilor U. T. C. se exprimă în efortul consecvent de a mobiliza tineretul la îndeplinirea politicii P. C. R. de a face — pentru fiecare tînar — cu mai clar înțeles și cu mai temeinic înțeles rațiunile fundamentale care stau la baza fiecărui act politic al partidului, modul în care este necesar să se acționeze pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite.

Programul de educare comunistă este elaborat pentru o lungă perioadă de timp; îată de ce și activitatea politico-educativă a organizațiilor revoluționare a tineretului trebuie să fie astfel concepută și organizată încît să răspundă atît sarcinilor imediate cît și cerințelor de perspectivă cuprinse în acest program. Toate acțiunile politico-educative inițiate de organizațiile U. T. C. trebuie să tindă către dezvoltarea unui astfel de nivel al conștiinței tinerilor încît fiecare dintre ei să înțeleagă că este dator să-și aducă o contribuție efectivă la realizarea hotărîrilor și sarcinilor stabilite de partid. Este o datorie fundamentală a organizațiilor U. T. C. de a acționa cu fermitate și cu consecvență revoluționară pentru ridicarea fiecărui tînar pe deplin la nivelul deplin al profesiei, dobîndind o conștiință profundă înaintea, însușiri cunoștințelor științifice și tehnice care îi sînt necesare, formîndu-l unui larg orizont cultural, consolidîndu-l sentimentului noii responsabilități sociale. Totodată, este nevoie de o și mai intensă activitate pentru educarea tineretului în spiritul principiilor și normelor muncii și vieții comuniste, ale eticii și echității socialiste.

U nă dîntre prețioasele idei subliniate în dezbaterile Plenarei C. C. al P. C. R. din 3-5 noiembrie 1971 este aceea că răminerea în urmă a conștiinței sociale față de existența socială nu trebuie înțeleasă ca o fatalitate și că se impun acțiuni ferme pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a maseilor. Pentru fiecare tînar noi important este să acționăm cu fermitate pentru a realiza în practică un consens deplin între dezvoltarea conștiinței și revoluția din domeniul forțelor și relațiilor de producție.

În esență, de a face totul pentru deplina îndeplinire a programului partidului de educare comunistă a maseilor, program care prevede ample măsuri menite să contribuie la făurirea omului nou, multilateral dezvoltat.

Și dacă, avem în vedere că ceea ce caracterizează în mod esențial multilateralitatea este participarea cu înaltă competență, pe baza unei temeinice pregătiri multilaterale la viața economică, social-politică și culturală a țării, că individul nici nu poate deveni o personalitate multilateral dezvoltată dacă nu participă conștient, cu maximum de intensitate, la viața societății, înțelegem în ce măsură corolarul se găsește clarificat pentru formarea omului multilateral dezvoltat cu ampla acțiune de dezvoltare a conștiinței socialiste a maseilor. Ținînd seamă de această realitate, partidul nostru, în aplicarea consecventă a programului de educare comunistă a maseilor, face eforturi deosebite pentru crearea unui climat în care democrația se conjugă cu răspunderea, drepturile cu îndatoririle sociale, deschizînd drum larg activizării inițiativei, dezvoltării capacității creatoare a oamenilor, împlinirii personalității fiecărui cetățean, afirmării multilaterale a omului concomitent cu perfecționarea muncii sale. Iată, asadar, un domeniu deosebit de generos pentru activitatea organizațiilor U. T. C. — care se adresează cu precizie unor oameni în formare, unor oameni care vor munci și vor trăi în societatea socialistă multilateral dezvoltată și, prin urmare, vor trebui să înlăture definitiv urmele vechilor deprinderi rămase moștenite din vechea orînduire, să dobîndească, fiecare, trăsăturile omului nou, înaintînd prin modul său de gîndire și de acțiune, prin profilul său politic și moral.

O deosebită importanță în aplicarea programului de educare comunistă a maseilor o are activitatea ideologică. Este clar faptul că ideologia partidului nostru se dezvoltă ca urmare a unei laborioase activități teoretice desfășurate pe multiple planuri, o contribuție prețioasă

avînd în acest sens secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Totodată, ideologia exprimă rezultatul experienței, al activității politice a elasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, al dezvoltării sociale, prin aplicarea tezei generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete din România. În acestă privință partidul acționează cu hotărîre pentru o valorificare superioară a tuturor resurselor oferite de epoca în care trăim și societatea pe care o făurim.

Adîncindu-și, îndeosebi după Congresul al IX-lea, importante contribuții la îmbogățirea patrimoniului gîndirii marxist-leniniste cu concepte și aprecieri noi referitoare la etapele de dezvoltare a societății, la modalitățile prospective privind evoluția societății etc., partidul nostru are meritul de a fi făcut și în domeniul ideologic clarificări importante. În concepția sa depășirea într-un timp scurt a stadiului de țară în curs de dezvoltare necesită măsuri nu doar în planul creșterii economice, ci și în planul condițiilor de viață ale societății noastre. Partidul nostru concepe procesul de făurire a noi orînduirii într-o viziune dialectică dovedind, în egală măsură, o înaltă preocupare alit pentru creșterea economică și pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a maseilor, pentru progresul vieții spirituale în patria noastră.

Pornind de la realitatea că în orice domeniu de activitate individul participă la acțiune politică, programul de educare comunistă a maseilor subliniază necesitatea creșterii preocupării pentru formarea și dezvoltarea conștiinței politice a fiecărui cetățean, în vederea unei contribuții active și competente la conducerea societății. În acest sens toate eforturile trebuie să fie direcționate în raport de exigențele vieții, de practica socială, de experiența istorică, de particularitățile actualei etape pe care o parcurgem, de perspectivele viitorului. În spiritul acestei cerințe toți cei care au responsabilități de ordin educativ, îndeosebi în școală și în organizațiile de tîneret, sînt datori să promoveze principiile nobile ale socialismului și comunismului, să facă totul pentru generalizarea lor în viața socială, în relațiile dintre oameni.

În toate domeniile de activitate ale societății, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, traduc în viață programul partidului de educare comunistă a maseilor, făcînd dovada unui profund patriotizm, a unui înalt devotament comunist. Răspunsul întregului nostru popor la chemarea partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a îndeplini rînduiala înaintea de partenerii noștri în multe schimbări pozitive privind organizarea muncii și a producției, ridicarea nivelului tehnic și calitativ al întregii activități economice, dovedește că oamenii muncii din întreaga țară, români, maghiari, germani și de alte naționalități, acționează în temeiul unei înalte conștiințe socialiste. Aceleași temeiuri însușite muncii generației tînere a patriei, ale cărei idealuri sînt legate indisolubil de făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate în România. Prin abnegație, prin eforturi înecete, prin stimularea gîndirii cutarețoare, a spiritului inovator, prin lupta împotriva a tot ceea ce este vechi și perimat, prin promovarea noului în toate domeniile de activitate, tineretul contribuie la progresul material și spiritual al patriei.

„SCINTEIA TINERETULUI“

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIX. SERIA II. Nr. 7607

8 PAGINI — 30 BANI

SÎMBĂTĂ 3 NOIEMBRIE 1973

„TINERETUL — factor activ în îndeplinirea cincinalului înainte de termen!“

ȘANTIERUL 1 PE LOCUL ÎNTÎI

Din aproape orice punct al orașului ai privi, blocurile turn reperează existența noului cartier „Ostroveni“, în perspectivă, unul din cele mai mari și mai elegante ale Rimnicului Vilcea.

Zilele trecute, cînd am venit aici, tocmai se făcea recepția primelor trei blocuri (A6, B10, B11). Am avut prilejul să constatăm nu numai calitatea bună a execuției, dar și faptul că aceste obiective se află în decans față de grafice. Vădităm, însoțit de tînarul arhitect Mihai Serban, șeful șantierului nr. 1 din cadrul I.J.C.M. Vilcea, și celelalte blocuri.

— La A6 — îmi indică un „turn“ cu 11 nivele cu întreaga structură terminată — am avut plan de stat cota zero, C9 — urată spre altul trebuia să fie la fundație... Sistemul concentrației pe punerile în funcțiune a apartamentelor prezăntate în planul de stat pe anul acesta. Va trebui, pînă la sfîrșit, să predăm 168 apartamente numai în cartierul „Ostroveni“ și altele 120 în zona „Nord“.

Trecem și pe la celelalte obiective. În general, toate lucrările din șantier sînt executate prin tehnologia cu grad sporit de industrializare, metodele tradiționale (cu cărămida fiind complet eliminate). Se folosesc cofraje ghivane, cele metalice plane, universale și panouri prefabricate. Conducerea șantierului — și aici este momentul să reținem că ea este formată din cadre tînere — a găsit și a aplicat soluții eficiente și economice. La blocul B6, de pildă, se lucrează cu cofraje plane adaptate, recuperate din... fierul vechi al coronamentului harajului de la Porțile de Fier. Acest „noroc“, cum îl numește șeful șantierului, a însemnat însă o economie de un milion de lei. Tot pentru reducerea economiilor la pretul de cost au fost executate în șantier planșele prefabricate, operație care a avut un efect economic pozitiv în reducerea pretului lor de procurare — betonul armat de șantier fiind de două ori mai ieftin decît cel industrial; nu mai sînt necesare cheltuielile de transport de la poligoanele fabricilor specializate, se evită spargerea lor, se câștigă timp etc.

VASILE RĂVESCU

(Continuare în pag. a VII-a)

Cercul pe materii — o simplă „oră suplimentară“?

Păstrînd același ton, soneria anunță sfîrșitul orelor de curs. Dar, nu toți elevii par grăbiți să părăsească sălile și coridoarele școlii. Printre cei ce rămîn se numără și membrii unui cerc a cărei activitate va începe fără apelul catalogului, și fără notă.

N-am fost indusi în eroare: aici se desfășoară una din ședințele cercului de chimie chiar dacă membrii săi nu urmăresc reacțiile substanțelor, chiar dacă sala nu este un laborator modern utilat cu o simplă clasă cu bănci, tablă și catedră. Treptat ne lămurim. Este într-adevăr o oră de cerc însă de fapt în cadrul ei sînt rezolvate un număr din restanțele orelor de chimie, se întregesc clasă, catalog și manuale. Bine, și în cazul acesta cum rămîne cu pasinșea?

Dar atunci cînd rîndim doar membrii cercului, ce se întimplă? Iată opinia unuia dintre ei:

„În cadrul ședințelor de cerc facem nenumărate experimente însă toate sînt cuprinse în paginile manualului. Nu e cea mai utilă lecție lor pentru că în felul acesta lecțiile de chimie devin mult mai explicite, capătă plasticitate concretă, dar as dori să asist și la alte experiențe mai puțin didactice pentru că știu cu certitudine că domeniul față de care nutresc de mai mult ani un interes deosebit are încă multe aspecte ce nu-mi sînt familiare și ținem de aceea am sperat că odată înscris în cercul de chimie să-mi fie satisfăcut cel puțin în parte această curiozitate (I. D., an IV S. Liceul „Octavian Goga“).

Față în față cu prevederile programelor de învățămînt spe-

ranțele de acest tip nu au cîștig de cauză. Poate după ce vor fi rezolvate, chiar și în timpul cercului, îndatoririle școlare însă atunci este mult mai comod să refacă experimente deja știute sau să te menții în orice caz în limitele manualului. Și în spiritul afirmațiilor de mai sus stau răspunsurile pe care le-au dat cei 246 de elevi întrebați, toți de la Liceul „Gheorghe Lazăr“ și „Octavian Goga“ din Sibiu.

Ce lucrări ați executat la cerc?

- lucrări din manual (refacerea unor experiențe deja cunoscute) 179
  - lucrări noi, deosebite 54
  - nu răspund 13
- Orientînd astfel activitatea cercurilor pe materii, imprimînd-le preocupări ce nu depășesc sfera cunoștințelor școlare se scoatează în fond, din cite ne-am putut da seama, pe un randament sporit al clasei.
- „Ce vă oferă cercul?“
- oferă mai mult decît manualul (o pregătire mai bună pentru examen) 163
  - aduce noutăți (mijloc de informare) 62
  - nu răspund 21
- În această accepțiune cercul devine o oră sau două în plus în pregătirea unei discipline și totul pare cu atît mai justificat (în cazul elevilor din anul IV)

ELENA RUBELI

(Continuare în pag. a VII-a)

Orele calme

A doua mare

de VALENTIN HOSSU-LONGIN

Citesc în ziarul mehedințean „Viitorul“ despre desfășurarea unui amplu simpozion cu tema „Noul oraș Orsova și perspectivele dezvoltării turismului în zona Porților de Fier“. Aproape nu-mi vine să cred că nu am participat la o asemenea dezbateri, altă de mult mă simt legat de chestiunile în discuție; n-aș fi învinut vreo co-

(Continuare în pag. a II-a)

Desemnarea unui grup de avocați români pentru apărarea tovarășului Luis Corvalan

relatarea ședinței extraordinare a Consiliului Colegiului de avocați din municipiul București, în pag. a VII-a

ALTE JUDEȚE AU ÎNCHEIAT RECOLTĂRILE

Lucrătorii din agricultura județului Dimbovitza au terminat recoltarea porumbului, a legumelor și fructelor.

Într-o telegramă adresată cu acest prilej Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, de către Comitetul județean Dimbovitza al P. C. R. se arată între altele:

Hotărîți să ridicăm continuu agricultura județului nostru, să îndeplinim deciderul major pus în fața agriculturii de dumneaavoastră ca anul 1974 să fie un an record — printre o mobilitate totală a forțelor de care dispunem vom depune o susținută activitate în perioada de toamnă-iarnă pentru continuarea lucrărilor de ridicare a potențialului productiv al solului și asigurarea bazei tehnico-materiale necesare desfășurării la un înalt nivel calitativ a tuturor lucrărilor, în vederea creșterii continue a producției agricole.

Au încheiat recoltatul porumbului de pe întreaga suprafață și oamenii muncii din agricultura județului Suceava.

În telegrama adresată cu această ocazie Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, de către Comitetul județean Suceava, se arată între altele: În prezent, preocupările ne sînt concentrate spre livrarea la fondul central al statului a cantităților de porumb contractate, a altor produse agricole, spre eliberarea urgentă a terenurilor în vederea realizării acțiunilor adinice de toamnă pe întreaga suprafață ce va fi însumantată în primăvară, conștientizînd că astfel se pun bazele obținerii unei recolte bogate în anul 1974.

NIVELE

de ACULIN CAZACU

Cit și cum se poate dezvoltă nivelul pregătirii cuiva, sub lupta judecătorească de valoare? Mi-am pus adesea această întrebare și am căutat să-mi răspund cit mai convingător, știind că și-o pun și alții, că interesul în jurul ei este mai larg decît preocuparea subiectivă a unuia sau altuia. Mi-am reactualizat întrebarea de curînd, reținîndu-mi atenția un fragment din excelentul text al cuvîntării secretarului general al partidului la întîlnirea cu activii organizației județene Prahova a P. C. R.: „Nimeni nu trebuie să considere că dacă o absolviți o facultate, dacă a terminat o școală de partid, dacă este activist într-un organ de partid sau în conducerea unei întreprinderi este absolut de datoria de a învăța.“

Nivelul pregătirii nu este, așadar, o cotă-limită, un punct terminus al unei rețele școlare sau profesionale, oricît de bogată ar fi ea. Este, pentru tînar și pentru vîrstnic, deopotrivă, un permanent nivel-aspirație, o permanentă depășire a stadiilor, o sfidare creativă a jaloanelor plafonării și autotulmînării. Orice pregătire admite, deci, un etaj superior sînsi, nu se poate opri undeva anume, cu nașnalațo suverană și apostila întîmă la inchistării. Mă înfioră și mă entuziasmează gîndul că așa se pune problema, că trebuie să facem totul pentru a năruți fantoma lui „Ște-Tot“, care ne dă adesea știrile. O fantomă care nu o dată se încarnează în juru-ne și încearcă să ne incurcă perspectivele, cu un aer de decedabilitate invariabilă, nicidecum atocabilă.

Este îndeosebi că, dacă vrem să ne evaluăm riguros pregătirea, trebuie să ne uităm nu numai în urmă, admîndu-ne cu orgoliu nemărturisit diplomele sau atestatele de tot felul. Este îndeosebi că trebuie să ne uităm și înaintea

(Continuare în pag. a II-a)

PROGRAMUL PARTIDULUI de educare comunistă a maselor — programul nostru de muncă și viață

TÎNĂRUL COMUNIST

Cadru de referință pentru activitatea fiecărui dintre noi, programul de educație comunistă elaborat de partid vizează, în profunzimea motivației sale, și vârsta tină, și profilul moral-politic al tinerului de azi. Se remarcă prin aceasta însuși înaltul scop al construcției, profilurii a ceea ce viitorul va avea ca locuitor și spirit al său, înconfundabil, omul — rezultat al unui formidabil și multilateral proces educațional. Dar întâlnirea aceasta cu viitorul se petrece zilnic, și nu numai de azi, nu numai de ieri. Semnele accelerării ei sînt însă cu precădere vizibile și gravitează cu mai mare putere de atracție în spațiul născut conștiință, în special în acești ultimi doi ani, răstimp în care personalitatea fiecărui a putut avea un permanent rezorț de ideal, norme și precepte în însuși documentul program adoptat la plenara partidului din 3-5 noiembrie 1971.

Tinărul comunist e, într-un fel, pragul, capul de pod al marilor treceri spre ceea ce numim comunist tinăr, e anticîmpa și mediul marilor sale revelații, laboratorul maturizării și exercitării convingerilor și calităților sale de viață, a concepțiilor înaintate pe care le promovează și le dă teren larg de afirmare însuși partidul.

Ce trebuie să facă atunci tinărul comunist? Să aștepte ca lucrurile să se întîmple de la sine, să contemple doar propria sa devenire? În mod fatal nu el și ar cuceri destinul, ci ar fi cucerit de acesta. Să treacă permanent la acțiune, situîndu-se în perimetrul mereu tînz al confruntării cu sine însuși, aplicat asupra creșterii și maturizării sale, într-un viu dialog de conștiință, cu sine și cu ceilalți, colegi și prieteni și tovarăși ai săi de muncă și viață, de gândire și crez. Locul firesc și necesar în care se petrece zi de zi această trecere la acțiune, perimetrul în care dialogul își găsește cele mai frumoase împliniri nu este și nu poate fi altul decît organizația sa revoluționară, colectivul de utociști în mijlocul cărui își desăvîrșește neîntreput pregătirea pentru muncă și viață. Aici, alături de prieteni, de tovarăși care îl înconjoară cu umerii lor de nădejde, tinărul este chemat să-și facă pe deplin datoria, să răspundă chemărilor partidului, ale propriei sale conștiințe, punîndu-și întreaga putere de muncă, tot ce are mai bun în gîndurile și în faptele sale, în slujba idealurilor colectivului său, ale patriei însăși.

Expresie a generației sale, tinărul își onorează locul și rindul în care inimă-i bate cu strălucirea întregii a ideii de a fi comunist. În toate împrejurările și în toată ființa sa și de-a lungul întregului său drum, pe marele traiect istoric al acestor zile, al acestui timp.

„Noi considerăm și am considerat întotdeauna că menirea istorică a socialismului este nu numai de a elibera omul de asuprire și exploatare, de a asigura bunăstarea lui materială, ci de a făuri o civilizație spirituală superioară, care nu se poate realiza decît prin formarea unui om nou, cu o înaltă conștiință și pregătire culturală și profesională, cu un profil moral-politic înaintat“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Sumarul

suplimentului

Pagina II

- CE LOC OCUPĂ MUNCA POLITICĂ ÎN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIEI DV.?

Pagina III

- FACTORUL CONȘTIINȚĂ

Pagina IV-V

- DUMNEAVOASTRĂ GINDIȚI, MUNCIȚI, TRĂIȚI CA UN TINĂR COMUNIST?

Pagina VI

- IZVORUL ARTEI — VIAȚA

Pagina VII

- INIȚIATIVĂ, DINAMISM, EFICIENȚĂ

Pagina VIII

- ȚARA MEȘTERILOR MARI

Țara meșterilor mari

PARTID

Orice zidesc cu timpla și implinesc cu dorul
Intemeind în lucruri un anotimp ales
Numai prin tine-și află deplinul înțeles ;
Destinul tău luminii e-a toate roditorul.

Orice înalți cu fruntea și inima ades
Sărbătorească aripa care încheagă zborul
Numai prin tine-și află, imbelșugat, izvorul
Și anotimpul tânăr de rod și de cules.

Numai prin tine virsta-i fecundă implinire
Cind sevele în cîntec statornic se deschid
Și cerul din fîntînă e-o asie subțire
A veacului, trecută prin ochiul tău lucid,
Și mă cunosc în cea mai puternică iubire
Numai fiind prin tine și înrodind, Partid.

PAUL BALAHUR,
Liceul „G. Negruzzi”
Iasi

Cîntec simplu, Ceaușescu

Pămîntul își spune
veșnica poveste
nesfîrșită ca visele noastre.
Pădurile poartă bucurie stelară,
Zările fierb pline și verzi
și sub clopot
de soare
revărsat cald
și fremătînd a baladă
aud
cîntecul albastru de muncă și horă
numindu-se simplu :

Partid,
Cîntecul de zăbucium și de cutezanță
numindu-se simplu :
Ceaușescu.

ANA FENOGHEN
Tulcea

TE ASCULT, IZVORULE...

Te ascult, izvorule nemuritor,
Tu, copleșit de fericirea de a fi frumos
în țara meșterilor mari...
Inimile pămîntului virgine
continuă două în pig
domnind în suave și aspre ginduri
cu timpul care desăvîrșește
lumina în geană fierbinte
O roată a olarului se invirtește
vînd între tîmple mele,
și nume de pe pietre funerare
se fac mereu oșteni încordați.
Te ascult, izvorule nemuritor,
tu, copleșit de fericirea de a fi frumos
în țara meșterilor mari...

GHEORGHE LUCA,
Liceul „A. T. Laurian”
Botoșani

SFATUL ȚĂRII, SFATUL COMUNIȘTILOR

Cocoșii cîntăresc în pleoape
un soare plin de dimineață
și de flori.

S-au scurs orele de taină
de pe umerii țării :
cerbi aleargă înfiorați de liniște
spre fîntînile în care se scaldă
zine despletite...

Prin bucium curge singe :
nou singe de uzină și pămînt,
prelung chemat în cele patru timpuri

Se-adună Statul țării...
Ca un cocor, pămîntul de vis dezbracă ochii
mingiind copacii care trec
către vară —
pe un umăr trecutul,
pe celălalt pătura,
Așa se string semințele spre frunte,
apele zidind strălimpezi cristale

Se-adună Statul țării...
Se-adună țara la soroc de nuntă,
țarina se apleacă sub iarbă
simțind palme de plugari
pogorînd de pe coasă pe fluier.

Se-adună Statul țării...
Uneltele strînse în pumn
scilipsească la marginea verii
ca marea foșnînd.

Și nesfîrșită e încrederea acum,
căci nesfîrșită ne e sărbătoarea.

Sudoarea îmbată semințe de zbor
sădite la picioarele soarelui în copii.
Cîntă păsări aprinse
balada acestui timp de renaștere.

În leagăn pruncii cîntă din nai de trandafir
despre piatră și inimă și dar.
Se abate cerul din curgerea soarelui
și puternic zimbesc amintiri :
Statul țării se-adună
Libertate se cheamă iubirea
și iubirea e-n alb veșmînt la fărîm alșteptat
și veșnic regăsit.

O, cît de simple sînt vorbele lor
toată lumina strînsă în perle sub frunte
toți fiii — bătrîni și drepti,
și puternici și înveri
cu strigătul adunat sub veșmînt
în cel mai sincer drapel :
inima.

Partid e soarele ce fierbe
sub palma
cînd palma se pleacă
pe frunți sau pe piept...

DINU ADAM,
Liceul „Gh. Șincai”, București

Avem nevoie

Vine timpul să inventăm lucruri adevărate,
Treziți-vă,
Trebuie să inventăm o minună
Seu ceva asemănător,
Să inventăm alte miini :
Acestea ni s-au învechit
Și sînt grele...
Să inventăm alți arbori
Mai plini de fructe
Să inventăm alte riuri
Și alte pietre
Și chiar munți...
Să inventăm cu încredere
Orice.
E neapărată nevoie
Să inventăm alte străzi
Mai drepte și mai largi,
Să inventăm ploaia cu spicul
De-argint,
Și autostrăzi inimilor noastre,
Să inventăm noaptea și ziua,
Și cai de lumină
Și becuri în cîmpuri
Și conducte și metale.
Nu vedeți că este neapărată nevoie
De lacrimi și aer,
De suflet, de cît mai mult suflet ?

VIVI ANGHIEL,
Găești

Rapsodie

Oră de dor
Oră de pace și vise
Oră a patriei mele
Peste gîndurile noastre

Curge rășina incandescentă
Contopindu-ne bucuria împlinirilor,
În ulcioarele smălțuite cu soare
În bobul limpede al cîmpiei

Înmuiat de sevele înfînit modelate
Din ierburi, din stele, din eroi
Prin singele tău, simbol de istorie
Urcă în acorduri înălțătoare,
Orga înfînită a PARTIDULUI !

TEODOR RAFAN,
Liceul nr. 2, Rașiori de Vede

EL

El, omul din straie
se strigă pe el, omul din gînduri,
și se întreabă cîte fluvii hrănește,
cîte cîmpii hrănește, cîte munți hrănește

și-și răspunde omul din gînduri :
fluviile sînt taina mea
cîmpiile sînt scoicile mele
scoici cu rădăcini adînci în trupul lor.

GHEORGHE ALBU,
Liceul economic Tîrgoviște

INIMILE PĂMÎNTULUI

Venim de departe, din pădurile istoriei
cu mîinile împletite, deasupra schelelor înflorite sub cer
cu gîndul luminat în fiecare dimineață
de ferestrele luminii cu irișii albaștri de-nțelesuri
cu pași uriași dăltuim smălțul pămîntului
și batem la porțile vremii înmiresmați de soare.

Venim de departe, din miezul soarelui
florile grădinii sîntem
știm să cîntăm visurile oamenilor arcuți peste stele
știm să cîntăm frunțile lor sîdefate
dar mai presus de toate
știm să facem din pietre drumurile ochiurilor,
știm să facem din griu aripile
„meșterilor mari calfe și zidari”.

Venim de departe, din aurul singelui necălcăt niciodată
în picioare
din munții, cu umerii dornici de drumuri înalte
dăltuite spre sferă,
venim din tîmplele timpului cîntînd
„iubirea e doar ce e țîsnirea spre cer
și-implinirea țîsnirii este zborul”
peste mari gînduri sudate la cumpăna încrederii,

Venim de departe, drepti ca săgețile părinților
ploile metalului scinteiază pe cer
sub piepturile noastre arse și netede
ca inimile pămîntului.

MARIAN CONSTANTINESCU
Liceul „Aurel Vlaicu”,
București

INIȚIATIVĂ, DINAMISM, EFICIENȚĂ

**Acțiuni uteciste în înfăptuirea
hotărârilor Plenarei C.C. al P.C.R.,
din 3-5 noiembrie 1971**

Recent, a avut loc o ședință a Biroului C.C. al U.T.C. care a analizat preocuparea organelor și organizațiilor U.T.C. pentru educarea politico-ideologică și moral-cetățenească a tineretului în spiritul normelor vieții și muncii comunistilor, ale eticii și echității socialiste. Cu acest prilej, Biroul C.C. al U.T.C. a supus dezbaterii modul concret în care organele și organizațiile U.T.C. au transpus în practică indicațiile cuprinse în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971 cu privire la formarea și dezvoltarea frământurilor morale proprii omului nou, analizând calitatea și eficiența acțiunilor întreprinse în intervalul celor doi ani, îmbogățirea conținutului întregii activități educative.

În urma concluziilor rezultate din analiza efectuată, Biroul C.C. al U.T.C. a elaborat și adoptat un amplu plan de măsuri menit să ridice pe o treaptă calitativă superioară îndeplinirea exigențelor de îmbunătățire și intensificare pe mai departe a activității de formare a conștiinței socialiste a tinerilor pe baza programului partidului de perfecționare a întregii activități politico-ideologice de educare a maselor, a proiectului de norme ale vieții și muncii comunistilor, ale eticii și echității socialiste. Din conținutul acestui plan de măsuri spicuează unele elemente reprezentative pentru obiectivele urmărite și modalitățile practice care se preconizează pentru îndeplinirea lor optimă:

● în cadrul ciclului de activități „Să trăim și să muncim în chip comunist”, care se desfășoară în toate organizațiile U.T.C. se va pune accentul în continuare asupra felului în care tinerii se achită de sarcinile profesionale, pe dezvoltarea atitudinii lor militante și revoluționare față de muncă, pe stimularea angajării

efective în întrecerea „Tineretul — factor activ în îndeplinirea cincinalului înainte de termen”;

● pentru tinerii din mediul rural, în perioada de iarnă, la căminele culturale, se vor organiza dezbateri, expuneri, procese publice, dicționare juridice, întâlniri cu activiști de partid și de stat;

● în toate adunările de dare de seamă și alegeri se va asigura dezbateri combativă, responsabilă a tuturor problemelor privind viața și munca tinerilor, modul în care participă la viața de organizație, își îndeplinesc, fiecare în parte, răspunderile sociale ce le revin;

● un sprijin mai consecvent va fi acordat perfecționării activității brigăzilor artistice de agitație ale căror programe vor cuprinde cu prioritate aspecte legate de comportarea la locul de muncă, în familie și societate;

● în luna decembrie a acestui an va avea loc seminarul național „Principiile și normele vieții și muncii comunistilor, ale eticii și echității socialiste — imperative ale profilului moral al tuturor tinerilor”, care va aborda probleme de bază ale muncii de educare socialistă, modalitățile de transpunere în viață, de către toți tinerii, a acestor principii și norme.

În rindurile care urmează vă prezentăm pe scurt câteva din numeroasele inițiative apărute pe agenda de lucru a organizațiilor U.T.C. în răstimpul celor doi ani și devenite deja instrumente educative eurențe.

ză cu muncitorii fruntași în producție care le împărtășesc din tainele și frumusețea profesiunilor pe care ei le exercită de o viață întreagă; „Almanahul tinerilor fete”, care își propune să organizeze activități specifice acestei categorii de tineri, în primul rînd de educație sanitară familială și gospodărească.

PRIETENII NOULUI ANGAJAT

Acțiunea lansată de organizația U.T.C. de la Uzina „Semănătoarea” din Capitală este o contribuție la preocuparea de stabilizare a forței de muncă în industrie, de diminuare a fluctuației tinerilor de la o întreprindere la alta. Accentul este pus pe crearea unor condiții mai bune de primire a tânărului nou angajat în colectivul întreprinderii, precum și pe sprijinirea lui în rezolvarea problemelor curente ale muncii pe care o desfășoară, asigurându-i-se în secții și ateliere condiții corespunzătoare de calificare, ajutorul tovarășesc al celor lângă care lucrează, astfel încît integrarea tânărului în colectiv să devină o acțiune politică permanentă.

CE AȘTEAPTĂ SOCIETATEA DE LA NOI ?

Este o întrebare la care tinerii află răspunsul prin intermediul întâlnirilor și dezbaterilor cu cadre de specialitate din diferite domenii, personalități ale vieții noastre publice, conducători de întreprinderi și instituții care le înfățișează tabloul realizărilor societății socialiste, și, în consecință, datorită ce le incumbă de a-și arăta prin fapte recunoștința pentru grija cu care sînt înconjuțați, de a contribui efectiv la creșterea avuției naționale de ale cărei roade ei înșiși beneficiază.

CUM NE COMPORTĂM ÎN SOCIETATE

Pedagogi, psihologi, sociologi, sînt solicitați să expună în fața tinerilor normele civilizate de comportare, necesitatea respectării lor. Un capitol deosebit al acestei acțiuni este conturat de răspunsurile date întrebărilor tinerilor cu privire la situațiile concrete de comportare la locul de muncă, în familie, pe stradă etc. Acțiunea realizează astfel o aplicare concretă în viața cotidiană a normelor eticii și echității socialiste.

TRAIAN GINJU

SĂ TRĂIM ȘI SĂ MUNCIM ÎN CHIP COMUNIST

Desfășurîndu-se în organizațiile U.T.C. din toate județele țării, această inițiativă se constituie într-un amplu ciclu de activități care încorporează cele mai variate aspecte legate de munca și viața tinerilor, din punct de vedere profesional, politic, moral, cetățenească. În cadrul acestor acțiuni tinerii au prilejul să se întâlnească cu diverse personalități ale vieții publice, cu activiști de partid și de stat, să dezbată și să cunoască în cadrul unor simpozioane, mese rotunde, colocvii, principii și normele specifice conștiinței omului de tip nou, să-și însușească spiritul de muncă și viață al comunistilor, să capete conștiința obligației ce le revine de a se arăta demni de condițiile pe care partidul le-a creat pentru afirmarea lor deplină în societatea socialistă.

**TINERI, 121 000
LOCURI DE MUNCĂ
VĂ AȘTEAPTĂ !**

Inițiată de Comitetul municipal București al U.T.C. la începutul acestui an, acțiunea își propunea să vină în sprijinul realizării angajamentelor de îndeplinire a cincinalului înainte de termen, cele 121 000 de locuri de muncă fiind consecința deosebită a unui mare număr de investiții din municipiul București.

În colaborare cu organele de partid, cu oficiul forțelor de muncă și alți factori responsabili se întreprind acțiuni de descoperire a tinerilor fără ocupație, de recrutare a celor care ies de pe băncile școlilor în vederea integrării lor în colectivele de oameni ai muncii din noile unități economice, precum și de calificare a lor în timp scurt și de bună calitate în meseriile solicitate de economia națională.

COMUNISTUL—MODEL DE MUNCĂ ȘI VIAȚĂ

Formula organizatorică a acestei acțiuni este constituită de întâlnirea tinerilor cu membrii de partid care le împărtășesc din experiența lor personală,

modul în care s-au realizat în viață, calitățile omenești care sînt necesare fiecăruia în îndeplinirea aspirațiilor personale, a cerințelor societății în care trăiesc.

SFATUL OMENIEI

Inițiat la Brașov prin colaborarea organizației U.T.C. cu organele și organizațiile obștești, precum și cu reprezentanții unor instituții și întreprinderi din oraș „Sfatul omeniei” urmărește integrarea în activitatea producătoare a acelor tineri care, dintr-un motiv sau altul, nu muncesc. Funcționînd săptămînal, „Sfatul omeniei” desfășoară o activitate de convingere a tinerilor respectivi dar și de descoperire a

posibilităților concrete existente pentru cuprinderea în producție și a tinerilor rămași încă în afara rîndurilor celor ce muncesc.

TINEREȚE, EDUCAȚIE, RĂSPUNDERE

Este titlul generic al unui ciclu de acțiuni educative desfășurate de uteciștii din județul Brăila. Adresîndu-se tuturor categoriilor socio-profesionale de tineri, ciclul cuprinde activități de diverse feluri, cum sînt: „Tribuna juridică”, care prilejuiește, cu ajutorul unor juriști și pedagogi, cunoașterea de către tineri a legilor țării; „Joia meseriilor” — săptămînal tinerii de diferite meserii se întîlnesc și dialoghează

Ce loc ocupă munca politică în activitatea organizației dv.?

**DIALOGURI
CU UTECIȘTII
DE LA UZINA
„TIMPURI NOI”**

Cu doi ani în urmă, Comitetul Central al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, adresa tuturor membrilor de partid, tinerilor comuniști, întregului popor, un călduros apel la îmbunătățirea și dezvoltarea activității ideologice, cerind o preocupare tot mai sporită pentru educarea și formarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, la un nivel corespunzător dezvoltării sociale și economice pe care a atins-o patria noastră. Organizațiile U.T.C. au răspuns atunci, cu prilejul dezbaterilor ce au avut loc, printr-un angajament ferm, vizând intensificarea și diversificarea muncii politico-ideologice, creșterea continuă sub raport calitativ a întregii activități educative. Apare firească acum, după trecerea a doi ani, dorința de a vedea aspectele pe care le-a îmbrăcat această hotărâre, îmbunătățirile pe care le-a înregistrat, ca diversitate și autitudine concretă, întreaga activitate a unei organizații de tineret.

PERMANENȚA UNUI IMPERATIV : EDUCAREA COMUNISTĂ A TINERILOR

Am în față planul de măsuri privind îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a tineretului, plan adoptat de comitetul U.T.C. al uzinei „Timpuri noi” din Capitală, în acel sfârșit de vară a anului 1971. Rezultat al unei mature chibzuințe colective, aceasta constituia mai mult decât o înșiruire de puncte și de activități preconizate, izbitând să fie o ilustrare concretă a spiritului revoluționar ce trebuie să anime întreaga viață a organizației. Concepția muncii „pe felii și pe sectoare” era de data aceasta subsumată scopului comun al organizației: **educarea comunistă a tineretului**. Alături de manifestările politico-ideologice „tradiționale” — învățămînt politic, informări politice în cadrul adunărilor generale, mese rotunde, întâlniri cu militanți ai partidului din perioada ilegalității etc. — apăreau forme noi, moderne și de mare eficiență, privind utilizarea mijloacelor de propagandă audio-vizuale (crearea în fiecare secție a unor panouri de popularizare a presei, înființarea unor culturi ale frunțașilor în producție și în viața de organizație, înfierea unor colective de corespondenți voluntari ai ziarului uzinei și ai emisiunii „Unda tineretului” etc.). În același timp, activitatea productivă a tinerilor, ca și cea referitoare la organizație — timpului liber, își adăuga valențe majore, înscriindu-se angajat în sfera politicului. Obiectivele producției — îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan, creșterea disciplinei în producție, obținerea de economii etc. — erau privite ca o consecință directă a acțiunilor privind creșterea conștiinței muncitorești a tinerilor, imperativul general găsimu-l și o reflectare adecvată în acțiuni și activități specifice (schimburi de experiență între muncitorii vîrstnici și cei tineri, demonstrații practice la diferite mașini și agregate, discuții și analize la obiect cu fiecare tînăr în parte, dezvoltarea inițiativelor vizînd integrarea în producție a noilor angajați etc.). Acelorași comandaamente, ale lărgirii orizontului politico-ideologic al tinerilor, le erau subordonate și acțiunile culturale și turistice, ansamblul tuturor acestor activități reușind să contureze un program de perspectivă al organizației U.T.C.

stanță careia noile birouri ale organizațiilor caută să-i dea o tentă cit mai concretă. Dincolo de enumerarea acestor acțiuni, spiritul documentelor de partid adoptate în 1971 își arată roadele în modul de a gândi al tinerilor.

SPIRITUL MUNCITORESC NU APARTINE DOAR MUNCITORILOR

Tinerii au început să gîndească mai realist, mai concret, mai departe. E o realitate care transpare pînă la evidență din modul în care au fost abordate aici problemele organizației, din curentul de idei și de opinii ce s-a iscat în această perioadă. Tinerii au devenit mai interesați de ceea ce fac și de cum fac mai ales. În problemele producției, spre exemplu, s-a trecut de la dezbaterile din cadrul fiecărei organizații, dezbateri care ajungeau la un moment dat cu analiza la aspecte ce puneau probleme de colaborare și in-

capătă tocmai din încredere și din colaborare, că spiritul muncitoresc nu acceptă izolarea sub nici un pretext și că doar confruntarea deschisă a părerilor, indiferent de funcție și pregătire, poate da rezultate. Un adevăr care a fost util și tinerilor muncitori”.

Și tot datorită acestui fapt, al cultivării neabătute a spiritului muncitoresc, integrarea și formarea muncitorască a tinerilor veniți aici pentru calificare este mult lărgită, contactul lor cu cei mai buni muncitori fiind de primă importanță. L-am întâlnit aici pe Gheorghe Subțirică, un tînăr care peste câteva zile urmează să dea examen de calificare ca frezor, după cele opt luni petrecute la cursul de calificare, alături de „mesterul” său, tînărul Gheorghe Dalu, cel mai bun frezor al secției „Prelucrări mecanice”. Deși examenul îl va da în curînd, de două luni el lucrează direct la mașină, cot la cot cu ceilalți muncitori, reușind să realizeze planul la nivele mult superioare categoriei ce o va primi. Bineînțeles, a ciștigat și material, salariul realizat în acord fiind corespunzător, dar cel mai mare ciștig l-a avut pe plan uman. El se simte a-

umane stabilite realizînd astfel necesarul salt în domeniul spiritualului. „Cea mai bună educație se realizează nu numai în colectiv, dar și prin colectiv — spune Mihai Neagu, unul din cei mai activi propagandiști ai uzinei la cercurile de învățămînt politic U.T.C. Vorbim adesea de influența pozitivă sau negativă a anturajului — ori noi trebuie să acționăm în așa fel încît colectivul din întreprindere, organizația U.T.C. ca atare, să devină dincolo de porțile uzinei, anturajul tinerilor. Este cel mai potrivit mijloc de prelungire a activității politice dincolo de acțiunile strict organizate, transformîndu-le în acțiuni în mod real continuu”. Tocmai un asemenea scop viza propunerea organizării unei serii distractive a organizației nr. 2 „Prelucrări mecanice” la clubul T 4, seara distractivă despre care Constantin Georgescu, secretarul organizației U.T.C., îmi spunea că va fi de fapt o acțiune mai complexă, cuprinzînd și o seară de poezie patriotică. „Vrem să folosim acest prilej — și acesta este doar un exemplu — pentru a-i face pe tineri să se simtă mai apropiați, mai intimi și dincolo de poarta uzinei — arată el. Credem că, folosind asemenea modalități adecvate de muncă politică, receptivitatea și înțelegerea tinerilor vor fi mult mai mari”.

Pe aceeași linie mai pot fi amintite și excursiile, care au reușit, spre exemplu, să înlăture izolarea artificială ce exista la un moment dat între „cei de la T.A.” și tinerii muncitori ai uzinei.

Această integrare pe planuri multiple, decurgînd dintr-o serie de activități specifice, diversificate, și antrenînd în și spre colectivitate atât pe cei ce abia au pășit pragul uzinei cit și pe cei ce, în uzină fiind, păreau izolați prin profesie sau preocupări, a creat posibilitatea unei reale omogenități a colectivului. Personalitatea distinctă a fiecărui își găsește astfel un cîmp liber de manifestare în cadrul organizației, acțiunile organizației devenind, în același timp, ale fiecărui tînăr. Și în aceasta recunoaștem, prin eficiență și rezultate, adevărata semnificație a integrării: semnificația politică, răspunzînd aceluiași deziderat major, al educării tineretului în spirit comunist.

Cele citeva aspecte spicuite din activitatea organizației U.T.C. din Uzina „Timpuri noi” demonstrează importanța și amploarea procesului de creștere și diversificare a activității tinerilor în urma traducerii în viață a programului adoptat de partid acum doi ani. Creșteri care pot fi cel mai bine definite prin continuitatea reală pe care a înregistrat-o activitatea acestei organizații pe linia muncii politico-ideologice, prin diversificarea și lărgirea continuă a activității, vizînd, ca obiectiv final, instaurarea unui adevărat spirit muncitoresc, prin integrarea într-un efort colectiv a tuturor membrilor organizației. Sint coordonatele reale ale unui proces care continuă.

MARIAN GRIGORE

● La fiecare pas, argumentele diversității ● Cheia prestigiului: încrederea și colaborarea ● Aceiași tineri, în uzină și dincolo de poarta ei ● Coordonatele reale ale unui proces neîntrerupt

mind aceeași linie directoare, devenită viabilă și fructuoasă, acest program a crescut în concretețe, datele experienței anterioare, așa cum au reieșit din dezbaterile ce au avut loc cu această ocazie, venind să îmbogățească activitatea noastră”.

Argumentele ce ilustrează această continuitate în timp și preocuparea pentru o continuă diversificare, reflectînd adecvat cerințele ce stau în fața organizațiilor U.T.C., le-am regăsit și în programele de activități adoptate luna trecută, cu ocazia adunărilor de dare de seamă și alegeri ale organizațiilor. La organizația „Scularie”, spre exemplu, găsim înscrise în plan acțiuni ca: recondiționarea prin muncă patriotică a sculelor uzate, organizarea lunară a unor zile record ale producției și calității, acțiuni pregătite printr-o susținută muncă de propagandă în rîndul tinerilor prin organizarea de demonstrații practice pe mașini etc. Începută fiind direct spre creșterea eficienței muncii. Inițiative asemănătoare înlînim la organizațiile U.T.C. nr. 2 și nr. 4 din cadrul secției „Prelucrări mecanice”. În același timp, ca un deziderat ce exprimă o necesitate înțeleasă, dar care, din păcate, încă nu și-a găsit o rezolvare adecvată, regăsim puncte ce figurau încă în programul din 1971 amintit: folosirea agitației audio-vizuale, înființarea de panouri pentru popularizarea frunțașilor etc. „Avem în secție o mulțime de lozinci și pancarte, concrete, mobilizatoare — îmi spunea Eugen Cristea, secretarul organizației U.T.C. „Scularie” — dar nici una nu se adresează direct tinerilor. Așa că ne-am propus să facem ca și aici, în secție, să avem propriile noastre mijloace de popularizare a inițiativelor, a frunțașilor noștri, a obiectivelor noastre. În acest mod putem argumenta mai bine tinerilor, cu exemple concrete, cunoscute și urmărite zi de zi, analizele pe care le facem lunar în adunările generale.” Deci aceeași preocupare pentru o continuitate de sub-

terdependentă între tinerii din diferite secții, la schimburi de experiență între mai multe organizații. „Am simțit la un moment dat nevoia unui cadru care să ofere prilejul unui schimb direct de idei între tinerii din diversele organizații ale întreprinderii, pe probleme de producție — îmi spune Mihai Ioan, secretarul comitetului U.T.C. al uzinei. Locul cel mai potrivit, pentru a dezbate și înțelege dimensiunile politice ale acestor probleme, l-a constituit cabinetul de științe social-politice din întreprindere unde, în prezența unor reprezentanți ai organizației de partid, al conducerii uzinei, am inițiat aceste schimburi de experiență la care au participat tineri din toate organizațiile întreprinderii, deci de pe tot fluxul tehnologic. Existau, pînă a putea, unele probleme care nu puteau fi dezbătute eficient într-o singură organizație, rezolvarea lor depinzînd de munca tinerilor din alte secții. Prin aceste schimburi de experiență, combativitatea s-a ridicat, ca eficiența și modalitatea de lucru, la nivelul întregii organizații a întreprinderii”.

Aceiași scop, al cultivării spiritului muncitoresc, l-au urmărit și numeroasele acțiuni ce au avut loc împreună cu studenții de la Institutul politehnic, de la Academia de științe economice și de la Universitatea, care au făcut, în perioada de vară, practică în uzină. Printre acestea, o acțiune desfrășurată sub genericul „Cum trebuie să se comporte un viitor inginer pentru a cîștiga încrederea colectivului”, mi-a reținut în mod special atenția. „A fost, în fapt, o masă rotundă — îmi spune inginerul Virgil Ioniță, locțiitor în cadrul comitetului U.T.C. al întreprinderii — la care au participat studenți politehniciști și tineri din uzină. De exemplu, o întrebare care s-a pus a fost: Poate un tînăr inginer să ceară un sfat unui muncitor, fără să-și piardă cumva prestigiul? Au fost discuții aprinse, la capătul cărora studenții au înțeles că prestigiul se

cum pe deplin responsabil de ceea ce lucrează. E un exemplu concret pentru axioma interdependenței muncii omului și a conștiinței sale.

COLECTIVUL UZINEI ESTE O MARE FAMILIE

Vorbînd de creșterea și educarea tineretului, în condițiile unei mari uzine ca „Timpuri noi”, o coordonată esențială a acestei preocupări o constituie integrarea și formarea tinerilor în spiritul tradițiilor muncitorești ale uzinei. „Munca nu înseamnă numai producție — îmi spunea mulți din tinerii cu care am vorbit — ci și sentimentul responsabilității, dragostea și atașamentul față de colectivul din care faci parte”. Nu apare deci întimplătoare aici preocuparea ce există în organizații pentru pregătirea multilaterală a tinerilor nou angajați, atât sub aspect profesional, cit și moral-politic. Sentimentul încrederii și al apropierii reciproce între tineri, asigurînd coeziunea și fermitatea în îndeplinirea hotărîrilor, este cultivat prin acțiuni și forme specifice, încă de la intrarea în întreprindere. Ba chiar înainte de acest eveniment, acțiunile inițiate de către comitetul U.T.C. printre elevii anului III al școlii profesionale a uzinei, precum și inițiativa, de larg răspuns în întreaga țară, a sprijinirii școlilor și liceelor de cultură generală în acțiunea de dotare a steliștelor școlii cu scule și mașini realizate sau recondiționate prin muncă patriotică, urmăreau aceeași grijă pentru formarea viitoarelor cadre muncitorești ale uzinei, pentru atragerea și apropierea viitorilor muncitori.

Depășînd cadrul strict al uzinei, aceste acțiuni caută să implice colectivul de muncă autenticitatea și căldura unei mari familii, legăturile inter-

IZVORUL ARTEI-VIATA

Exprimată pe larg și cu claritate la Plenara din 3-5 noiembrie 1971, concepția partidului nostru despre omul nou, constructor al socialismului, pornește de la premisa unui om real, în portretul căruia se pot descoperi atât defecte cât și nobile trăsături. Ținând cont de evoluția literaturii noastre în ultimii doi ani, precum și de căutările și eforturile pe care dumneavoastră le întreprindeți în cărțile pe care le-ați scris sau le veți scrie, cum apreciați stadiul atins în procesul de elaborare a unor opere în care adevărul vieții și al oamenilor să exprime contradicții, conflicte, probleme reale și nu închipuite, imaginate în marginea sau chiar în afara realității?

Premise ale operei monumentale

În acest fel e și greu să nu pătrunzi în zona operelor monumentale. Realitatea socialismului, realitatea structurilor sale (sociale, economice, politice) este caracterizată de mărimea lor colosală, nemaifinită până azi. Literatura și mai cu seamă proza (gen mai „încăpător”), nu au altă șansă decât să preia această realitate așa cum se află ea față în față cu noi. Asta în primul rând.

Literatura de alcov sau de cabinet, aceea a secunde sau a efemerului sentimentalizant, intră în secundar, cedând locul ritmurilor plene, de largă anvergură. Nu se mai poate crea literatură prin simpla confesiune (cel mai adesea minimalizantă în raport cu realitatea), și nici prin simpla schematizare sau fotografiere.

Cultura a fost întotdeauna, și continuă să fie, un seismograf sensibil la toate schimbările masivului social și economic. E interesant de urmărit cum în operele timpului apare întotdeauna și o critică a societății — alături de idealul momentului; fie chiar numai implicit. O operă artistică nu poate fi numai critică sau numai laudativă. Prima condiție ca o operă să existe, este existența dramatismului ei. Oricare ar fi arta, genul sau specia. Iar creatorul de artă al zilelor noastre nu poate face abstracție de această evidență.

Totodată într-o mare operă artistică — cerută, cum am arătat, de marile noastre timpuri —, nu poate exista numai pretextul dezbaterii (care trebuie să fie cât mai real), și nici doar dezbaterea propriu-zisă (care trebuie și ea să fie reală). Mai e nevoie și de sens.

Autorul, în faza de documentare, desigur, poate să descopere tot felul de lucruri negative. Și să presupunem prin absurd că întâmplarea face ca ceea ce descoperă el să fie numai negativ. Dar în realitate e imposibil, exclus cu desăvârșire, să nu găsească oameni adevărați, oameni cinstiți, cu bun simț și bună credință, devotați acestei țări, acestui popor, muncii lor și, în definitiv, în acest fel devotați construirii unei vieți proprii, personale, cât mai frumoasă. E imposibil, deci, să nu găsească element constructiv, suportul uman al societății. Și aceasta chiar și în cazul în care omul respectiv pornește să se documenteze cu prejudecată. Nu mai vorbim de cazul opus, normal, în care scriitorul preia realitatea absolut cinstită, adică așa cum îi este propriul miez al ființei sale morale.

Dacă pesimistul nostru vrea să scrie o mare operă, dacă vrea să intre în istorie, va trebui să înțeleagă și să recunoască un fapt foarte simplu: lumea merge înainte, oricât de neagră i-ar părea unuia sau altuia.

Întrebarea de ce? care urmează firește acestei descoperiri, capătă astfel,

prin chiar actul artistic, un răspuns foarte reconfortant. Așadar chiar actul artistic este un semn și un semn. Societatea e vie. Și e cu atât mai vie cu cât energia artistică declanșată în timpul respectiv e mai mare. Cu cât operele de artă tind să cuprindă fin, nuanțat, cu exactitate și deplină cinste transformările, schimbările pe care le acumulează mereu și mereu realitatea și, în același timp, și monumentalul însuși al realității.

„Redați în artă mărețele transformări socialiste ale țării, munca clocotitoare a milioanelor de oameni; veți găsi și contradicții și conflicte reale, nu închipuite, și fapte mărețe, emoționante, demne de numele de om!

Redați și frumosul și iubirea în înțelesul lor măreț!

NICOLAE CEAUȘESCU

Astfel realitatea, cu contradicțiile și semnificațiile sale reale, nu închipuite, cu faptele sale mărețe, emoționante, devine artă.

ALEXANDRU PAPILIAN

Realismul conflictului lăuntric din conștiință

Acest „proces evolutiv” este sinonim cu progresul general al literaturii de la începuturile scrisului când el aparținea unor elite mai mult sau mai puțin îndreptățite să fie depozitarele culturii și până azi, când, în societăți moderne, unde de analfabetismul e o piesă de muzeu, scrisul aparține tuturor, și este nuanțat, ramificat, divers, conform cu multitudinea de straturi, gusturi și atitudini ale societăților moderne. Realismul, căci în fond prin întrebarea dv. vă referiți la realism, devine prin urmare rezultatul a două tendințe paralele: al voinței consecvente a autorilor, tot mai lucizi, științific mai pregătiți, deci mai înzestrați pentru analiză, dar și al presiunii publicului, un public tot mai însetat de adevăr, tot mai predispus spre informație, cerind operelor, chiar celor de ficțiune, celor sentimentale, celor lirice și retorice, să aibă un contact extrem de puternic cu viața imediată și societatea contemporană. Progresul realismului, peste tot în lume, prin impunerea lui ca datorie morală a scriitorilor față de națiunile care i-au dat și fața de timpului pe care îl trăiesc, și prin îmbogățirea sa cu rezultatele cele mai îndrăznețe ale experimentelor, mi se pare ireversibil. În literatura noastră există în clipa de față câteva școli de realism, diferite ca metode dar înrudite ca atitudine și scop (una, de pildă, cea a lui Marin Proda, caută să ofere o viziune enciclopedică, totală, a cincizeci de ani de viață românească, pornind de la mediul țărănesc; alta pornește de la oraș, cu o ambiție asemănătoare, și așa mai departe). Progresul lor se explică prin faptul că ne bucurăm de o cunoaștere tot mai bună a istoriei și de un moment de conștiință literară matură, conștientă de îndatoririle sale. Cunoașterea tot mai amănunțită a istoriei trebuie servită de niște

autori care se implică tot mai adânc în opera lor, folosind sincer, declarat, patetic chiar, propria lor existență. Publicul, cum spuneam, cere tot mai mult de la autori, și mai ales în direcția sincerității. Or, tocmai de aici putem extrage garanția progresului. Un public franc în întrebările sale, o literatură francă în răspunsuri, și între ele un neîncetat contact. În ce mă privește, am ajuns la concluzia că experiența personală e vitală, mai ales dacă știi cum s-o redai, și din acest punct de vedere, ca autor, nu trebuie să apari în cărțile tale ca un reușit: tocmai momentele de frământare, de luptă interioară, de reflecție și concentrate, chiar de dificultate și durere sint cele din care scoatem optimismul, forța de a continua, încrederea în lumina vieții, și finalul tonic, pozitiv al unei cărți este de obicei concluzia unei epoci bogate, care cuprinde plinurile și golurile, frământările și bucuriile, în întoarcerea dialectică a istoriei. Odată conștient de această mișcare semnificativă, pe care o indispensabilă pre-

gătire politică, sociologică, filozofică, o dezvăluie cât se poate de clar unui autor modern, cuprinderea unei opere crește, iar valoarea ei în timp se consolidează. Însă nu numai experiența personală contează — ci tot atât de mult experiența celorlalți. Ajuns la maturitate, un autor trebuie să aibă democrația de a folosi la fel de mult și experiența altora, de a-i da ascultare și crezare în aceeași măsură, căutând să adîncească tocmai ceea ce îl unește cu ceilalți oameni, cu contemporanii săi, nu ceea ce îl desparte.

PETRU POPESCU

Cuvintul ce exprimă adevărul despre viața concretă a semenilor noștri

Dialecticienii fiind, vom spune că esența vieții este conflictul, contradicția, iar literatura este o formă de viață, și încă una despre care se crede că face concurență celei mai acute realități. Nici o specie literară nu poate fi gândită în afara acestui postulat. Lirismul se adîncește prin tensiune interioară, iar piesa de teatru duce uneori la stări paroxistice, prin feroarea participării, încit un autor clasic povestește fenomene de catharsis, însoțite de leșinuri. Romanul, menit de primii săi susținători moderni să ia locul epopeii și să reflecte întregul unei lumi, a trăit viața glorioasă a omului confruntat cu propria sa grandoare, cu avaturile și rătăcirile sale.

Literatura nu poate fi gândită în afara omului. Sintem prizonierii dificultăților de comunicare și martorii clipei privilegiate fiind un adevăr trezește totuși conștiința semenului nostru. Spunem atunci că avem de a face cu o operă mare. Desigur, nu există o rețetă pentru a crea emoția unei epodope, dar putem circumscrie câteva adevăruri generale, de natură extraestetică, în mod curios, ce sint prezente cu caracter obligatoriu în constituția unei lucrări excepționale. Mă

gîndesc, de pildă, la cuvintele lui Faulkner: „Am scris întotdeauna despre oameni, iar nu despre idei, sau despre simboluri”. Este bine să nu rămînem la sensul literal, pentru că gîndul unui scriitor de forță autorului Luminii în augst spune întotdeauna mai mult decît cuvintele sale. Oricum, va rămîne elementul inalienabil, principiul cărților sale: omul. Dificultatea tocmai de aici începe, fiindcă multă lume pronunță cuvîntul acesta, omul, fără a mai ține cont de realitatea pe care o acoperă. Omul este cea mai puțin abstractă dintre noțiuni. Parafrazînd cuvintele poetului, putem accepta că oricine lovește omul se lovește pe sine. Cu altă mai mult, a sublima realitatea umană, transfigurînd-o într-o noțiune pură, fără legătură cu viața concretă a semenilor noștri, înseamnă de fapt a o nega.

Omul nu are nevoie nici de înfrumusețarea trăsăturilor sale și nici de a fi apărut cu mijloace coercitive. Natura sa este generoasă, iar scriitorii care au crezut în virtuțile sale au pășit pe calea regală a literaturii fără de moarte. Limbajul nostru este singurul atribut prezent în toate ipostazele omului. Nici iadul nu a putut să ne priveze de cuvînt, așa cum și-l imaginează toate mitologiile. În faldurile sale se găsește și durerea, și suferințele, și bucuriile fără seamăn ale ființei noastre. A reuși să le dezgheci este sinonim cu a fi sensibil la neliniștea omului conștient de personalitatea sa și de fisura dintre el și universul pe care încearcă să-l domine, dintre el și semenii care-l subjugă ș.a.m.d.

În ultimii ani am fost preocupat, în romanul la care lucrez, de conformația morală a oamenilor ce au trecut prin revoluție, ca și de structura categoriilor sociale și de comportamentul instituțional. Cum resimte individul toate acestea, care sint sentimentele intelectualului ce vede pustiindu-se o lume? S-au schimbat limbajele, tipurile de comunicare, obiectele din jur, raporturile cu ceilalți! Cunoșc oameni care au apucat primele radiouri, au luptat în armata habsburgică, au făcut Unirea Ardealului cu țara, au creat economia românească și au participat la toate marile bătălii parlamentare dintre cele două războaie, iar apoi au asistat la revoluția socialistă și au urmărit aselenizarea la televizor. Ce înseamnă pentru un asemenea personaj o corero la spațiul locativ sau un „comitet de bloc”? Ce spune el cînd nepotul său îi vorbește despre proiectul de norme recent prelucrat la fabrica unde este inginer?

Există apoi un conflict esențial, acela dintre artist și cuvîntul ce exprimă adevărul, cum spunea Eminescu. Pentru că a spune literatură este a spune cuvinte, a spune o realitate țesută din firul vrăjit al unei zine prea bogate. Nimic nu este comparabil cu truda ce mînucește zilele și nopțile celui împătimit de cuvinte. Este un mînerit, o ascză necesară pentru a putea scoate din măruntaiele lumii bulgărele de aur al cărții celei frumoase. Lupta lui Iacob cu ingerul este lupta scriitorului cu masa inertă de cuvinte, căutînd să le însuflețească. De aceea unul din motivele cele mai răspîndite în literatură este tocmai sacrificiul de sine al artistului. Să nu uităm că poezia populară a consemnat, într-una din cele mai cunoscute pagini ale ei, necesitatea jertfei pentru izbînda artistică, deodată cu ingratițudinea domnitorului. Este vorba de Meșterul Manole și de zidurile care se surpau, cerînd un sacrificiu, ca imagine a destinului de creator.

AUREL-DRAGOȘ
MUNTEANU

„Este necesară să nu ne mai închinăm în mod fatalist în fața tezei că conștiința rămâne în urma dezvoltării bazei materiale, ci să înțelegem că, dezvoltând baza materială, avem posibilitatea — și trebuie să facem — ca conștiința să se ridice la nivelul bazei materiale și chiar să devină ea însăși o forță materială mobilizatoare, în stare să călăuzească întreaga noastră activitate, să lumineze calea poporului nostru spre societatea socialistă multilateral dezvoltată, spre comunism“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Un program ideologic de amploarea și profunzimea celui elaborat de Partidul Comunist Român în 1971 — sub direcția călăuzire și cu aportul hotărâtor al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu — atestă vitalitatea spirituală a societății noastre, marile resurse de gândire și simțire revoluționară ale poporului. Căsim aici o sinteză strălucită a drumului parcurs dar mai ales o construcție prospectivă a unei spiritualități polivalente ca model al reflectării teoretice și al acțiunii practice. Conștiința socialistă reprezintă principiul de unitate a teoriei marxiste cu practica socialistă. Este reflex al unei existențe sociale noi dar și factor esențial de participare activă, creatoare la edificarea unei civilizații spirituale superioare. Superioritatea civilizației socialiste constă tocmai în capacitatea sa de a pune în valoare întregul potențial de creativitate al conștiinței umane, de a deschide un cimp nelimitat de posibilități, pentru perfecționarea structurilor sociale obiective și autoperfecționarea morală a omului, angajat plenitudinar în cea mai răscolitoare epocă istorică. Procesele de civilizație într-o societate ca a noastră reclamă totodată o imbinare a funcției de autorealizare comună a conștiinței cu funcția de participare la conducere și luarea deciziilor.

Socialismul nu poate fi decât operă conștientă de creație a maselor, a unor colectivități umane organizate și conduse de partid, iar acest caracter conștient — în sensul unei conștiințe științifice, politice, economice, filozofice, morale înaintate — se adăunește pe măsură intensificării și adâncirii procesului de construcție socialistă. O societate socialistă multilateral dezvoltată presupune nu numai prezența unor factori de ordin tehnico-material și organizatoric, un înalt nivel al operelor de industrializare etc., ci și un om multilateral dezvoltat, mai exact în multilateral dezvoltare. Profunda înnoire spirituală a societății noastre, amploarea fără precedent a cunoașterii și dezvoltării tuturor științelor, participarea activă la opere de construcție socialistă, devenită cauză vitală a tuturor oamenilor muncii, sint factori de bază care acționează în sensul formării unui profil spiritual multilateral al omului societății noi. O epocă mare cere oameni mari, conștiințe lucide și înflăcărate totodată, călăuzite de luminile științei, înarmate cu certitudini în raport cu scopul urmărit și, în același timp, frământate de întrebări și neliniști în ceea ce privește căile și mijloacele cele mai adecvate de acțiune. Nu putem concepe modernizarea aparatului de producție și de stat, îmbunătățirea structurilor economice naționale, a mecanismelor cultural-științifice și educaționale fără a pune în centrul acestor procese un om cu o conștiință înaintată polivalent receptivă față de ma-

riile valori culturale ale umanității și de marile solicitări de energie și gândire creatoare ale prezentului socialist. Valoarea supremă la care trebuie raportate toate faptele de civilizație pe care le instituie civilizația socialistă este personalitatea umană ca principiu de creație, ca impuls și agent al celor mai nobile și tulburătoare aventuri ale spiritului — aventura cunoașterii, a zămisirii, receptării și trăirii valorilor.

Se dezvoltă deopotrivă dimensiunea psihologică, social-

perspectivă istorică, să realizeze o sinteză între homo sapiens și homo faber, între homo negans și homo constructivus, să realizeze deci acel homo humanus — omul societății comuniste viitoare la care s-a referit Marx. În cuprinsul acestui nou tip de civilizație dispar pentru totdeauna rupturile dramatice dintre condiția materială și cea ideală a oamenilor, dintre progresul tehnico-material și dezvoltarea moral-spirituală. „Noi considerăm — spunea secretarul general al partidului, tovarășul

faptă revoluționară, tendință intrinsecă de autoperfecționare, realitate social concretă.

Nevoia de a se perfecționa a fost întotdeauna marca de noblete a spiritelor umane înaintate, dar în civilizația socialistă această nevoie dobândește un caracter de masă și o valoare social-obiectivă, încetează de a fi o chestiune subiectivă a unor individualități izolate. Evoluția raporturilor dintre personalitate și mediul socio-cultural evoluează astfel încât acesta din urmă să devină un factor permanent

în ultimă analiză, tocmai bogăția relațiilor sociale reale, materiale și spirituale, bogăția practicii sociale multilaterale, determină orientarea personalității umane, bogăția lumii sale interne.

Etosul moral al tineretului este cu deosebire caracterizat prin receptivitate pentru asimilarea unui larg registru de posibilități. Tineretea este prin excelență vârsta tuturor posibilităților. Cu condiția ca patosul neagației unor moravuri învechite, a unor tendințe conservatoare să fie însoțit de un etos al afirmării; dominanța sa culturală este aceea a edificării unei noi spiritualități morale, a demnității actului de alegere ca un act de responsabilitate ce angajează conștiința morală atât la nivelul unor convingeri intuitive, cât și la temperatura înaltă a marilor adevăruri bazate pe motivare rațională și cunoaștere. Este vorba, de asemenea de o metodă de gândire nouă, de un stil de viață căruia îi repugna erudiția steapă, formația pur livrescă dar este totodată un refuz al ignoranței în aceeași măsură în care este contrariul indiferenței, al pasivității și al spiritului pragmatic.

Imbinând romantismul revoluționar cu rigorile cunoașterii științifice, obiectivitatea și necesitatea marilor mutații în sfera structurilor materiale ale societății, cu impetuoasa mișcare liberă, înnoitoare a factorilor subiectivi, bunăstarea materială a poporului cu înflorirea culturii spirituale, socialismul se instituie ca un nou tip de civilizație înăuntrul căruia dispar pentru totdeauna rupturile dramatice dintre condiția materială și cea ideală a oamenilor, antagonismul dintre progresul tehnico-material și dezvoltarea moral-spirituală; conflictul dintre generații este înlocuit cu dialogul generațiilor, tineretea devenind în societatea noastră vârsta spirituală a tuturor posibilităților și disponibilităților, o permanență umană a unei societăți pentru care viitorul comunist al omului total, plenitudinar dezvoltat, este un proiect realist al prezentului, un obiectiv fundamental al gândirii și practicii prospectivă.

FACTORUL CONȘTIINȚA

Profesor doctor AL. TĂNASE

culturală etică, estetică, politică și axiologică a conștiinței. Ceea ce presupune transformări înnoitoare adânci în nivelul, conținutul și structura practicii și cunoașterii, înainte de toate în sfera educației și învățământului, având în vedere că școala nu mai este o pregătire pentru viață, ci o componentă a vieții, că nevoia de a învăța devine o permanență umană. În această perspectivă ne apar cu deplină claritate rațiunile practice și teoretice principale ale măsurilor întreprinse de partid și de stat în dezvoltarea și adaptarea învățământului la cele mai noi cerințe ale progresului tehnic și științific, pentru fuziunea lui cu cercetarea și producția, pentru organizarea unei ample acțiuni de reciclare.

Idealul de umanitate de care socialismul are nevoie și pe care are misiunea de a-l promova nu înseamnă o ipostaziere a lui homo economicus, nu înseamnă o conștiință profesională închisă, limitată, corespunzătoare unei gândiri tehnocratice care ignoră valențele culturale și mai ales, pe cele ideologice, ale existenței umane, căci atunci s-ar condamna pe sine însuși la ineficiență și sterilitate. Civilizația socialistă se caracterizează și prin aceea că tipul de personalitate umană de care are nevoie și pe care-l formează este armonios, fără a fi enciclopedist în sens renesanțist, multilateral, fără a fi diletant, dinamic și de înaltă competență profesională, fără a fi îngust specializat, iar mai presus de toate profund atașat cauzei socialismului, celor mai înalte idealuri ale omenirii.

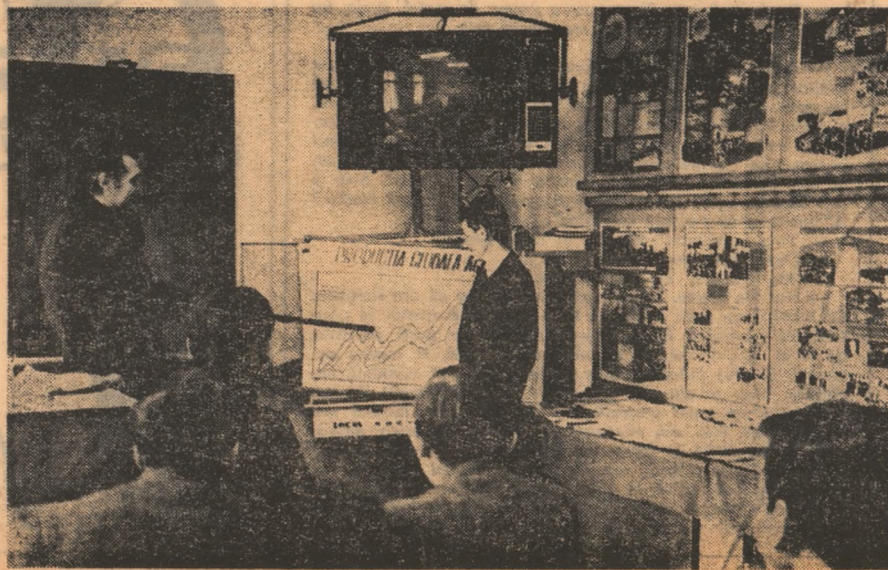
Civilizația socialistă presupune deci constituirea unor moduri de muncă și viață, realizarea unui model uman care, în

Nicolae Ceaușescu — și am considerat întotdeauna că menirea istorică a socialismului este nu numai de a elibera omul de asuprire și exploatare, de a asigura bunăstarea lui materială, ci de a făuri o civilizație spirituală superioară care nu se poate realiza decât prin formarea unui om nou, cu o înaltă conștiință și pregătire culturală și profesională, cu un profil moral-politic înaintat“.

Nu este o concepție științifică și o perspectivă autentic-umanistă au făcut posibilă formularea unui model clar conturat al unei civilizații în care realul este ridicat la înălțimea idealului, iar idealul de libertate și fericire, de dezvoltare multilaterală a societății și a omului, pentru care au militat cei mai de seamă umaniști din trecut, devine

al perfecționării umane, al cultivării multilaterale a tuturor forțelor și funcțiilor omenestii. Idealul umanist al civilizației socialiste neagă specializarea excesivă și unilaterală care închide orizontul problemelor umane și al valorilor universale, reclamă formarea personalității în spiritul unui umanism științific, care face joncțiunea tehnicii și umanului, imbină spiritul științific, dinamismul și orientarea tehnică a civilizației cu moștenirea culturii clasice.

Interioritatea, subiectivitatea umană dobândesc în perspectiva comunismului și ca un rezultat al revoluției științifico-tehnice, maximum de autonomie și libertate, dar structura internă a personalității se formează în procesul socializării și spiritualizării individului, al asimilării datelor existenței obiective într-o manieră originală creatoare. Căci,

Competiția pentru desăvârșire MATERIALĂ nu poate fi susținută fără o echivalentă perfecționare SPIRITUALĂ. FAPTELE nu se pot lipsi de suportul CONȘTIINȚEI.

„Am intrat într-o nouă etapă a dezvoltării socialiste a României, în etapa când problema relațiilor sociale, a relațiilor dintre oameni, când afirmarea principiilor noi în practică condiționează întreaga dezvoltare socialistă a țării noastre, viitorul comunist al patriei” — afirma secretarul general al partidului la Plenara Comitetului Central al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971.

Desigur, așa cum se sublinia atunci, nu este vorba de o campanie ci de o profundă acțiune formativ-educativă care își propune ca, la capătul unui drum lung și dificil, să așezăm întreaga noastră viață socială pe principiile eticii și echității socialiste și comuniste, pe noi norme de conviețuire și relații sociale.

Cum au fost făcuți primii pași pe această cale a AUTOPERFECTIONĂRII MORALE A FIECĂRUIA? Ce și-au propus, practic, tinerii comuniști pentru a creiona propriei lor generații un portret etic în consonanță cu evoluția întregii societăți? Care sînt modalitățile concrete prin care fiecare utecist înțelege să-și desăvârșească profilul moral, să-și ridice nivelul de conștiință? Și cît e de exigentă lupta sub al cărui obiectiv își așează faptele, felul de a gândi, de a trăi, de a munci?

Iată întrebările care au constituit baza unui dialog pe care l-am purtat cu cîțiva uteciști de la Uzina de mecanică fină din Capitală.

Din 1967 printre strungarii de la „Mecanică fină” se numără și Constantin Mircescu. Are multe probleme familiale, o soție cană și un băiețel pe care îl întreține, nu a reușit încă să obțină o locuință și, totuși, acesta toate nu influențează rezultatele lui în producție care sînt excelente. E prezent — o prezentă consistentă — și la activitățile obștești.

Uteciștii din organizația U.T.C. a secției L-au ales, toamna de aceea, secretar. Consideră că printre trăsăturile de caracter cele mai urite pentru un tînăr se numără egoismul, lacomia, indiferența față de ce se petrece în jur.

— Și pe care din ele ești mai „supărat”?
— Una, cea mai gravă, e lacomia. În sase ani de cînd lucrez aici am văzut mulți tineri, unii chiar uteciști, cerînd transferul pentru alte întreprinderi. Erau, sigur, și cazuri justificate — unii voiau să fie mai aproape de familie. Dar alții vinau

pur și simplu un pol în plus la salariu sau un loc de muncă mai puțin controlat — mai sînt și de astea, prin cooperative — unde să trăiești chibul, să faci eventual și ceva ciubucuri. Pentru mine asemenea oameni sînt niște lași, niște oameni pe

— Nu, sigur că nu. Ca uteciști trebuie să combatem nu de aspirine asemenea manifestări de gonă după câștig, de carierism.
— Și asta se poate face cu vorba? Cum ai combătut dumneata, practic, o asemenea manifestare?
— Deci, n-ai reușit mare lucru.
— Sincer să fiu, nu. Poate nu știu încă prea bine să mă apropiu de oameni ca el, nu-i inteleg, am o repulsie pentru ei. Totuși, l-am făcut de cîteva ori să se răzgîndească.
— E deajuns?
— Nu, sigur că nu. Trebuie să recunoșc că nu-i de ajuns să-ți displacă un fel de a fi pentru a-l face să dispară. Și zic că, de fapt, n-am făcut chiar tot ce depindea de mine în cazul acela, al lui Handrea. Mai am multe de învățat pînă să pot lucra cu băieții ca el. Da, multe... Nu ajunge să fii „supărat” pe un defect. Trebuie și să știi „să umbli” la el. Însă Costel Mircescu este un om pe care te poți bizui.

OAMENI PE CARE TE POȚI BIZUI

care nu merită să te bizui. Statul a investit în el, i-a calificat și, cînd e vorba de muncă, dau bir cu fugiții. Cînd mă mai întîlnesc cu cite unul din ăștia nici nu string mîna, caut să-l ocolesc.
— Crezi că asta îi convinge că n-au procedat bine?

— Am avut un caz în care am făcut totul, tot ce depindea de mine ca să întorc la gînduri mai bune o astfel de pasare călătoare. Un ucenic ce-mi fusese dat în grijă, Tudor Hlandra, nu se ținea deloc de treabă, nu puneu interes în nimic. Tot cu gin-

dul la plecat era. Am făcut cărara bătută la taică-său, e dintr-o familie de oameni tare serioși, muncitori. Am dat zeci de telefoane, mă interesam de el, să știu tot timpul ce face, unde-i, că aveam și eu o răspundere pentru băiatul ăsta. Degeaba, el tot pe-a lui a finut-o.

— Deci, n-ai reușit mare lucru.
— Sincer să fiu, nu. Poate nu știu încă prea bine să mă apropiu de oameni ca el, nu-i inteleg, am o repulsie pentru ei. Totuși, l-am făcut de cîteva ori să se răzgîndească.
— E deajuns?
— Nu, sigur că nu. Trebuie să recunoșc că nu-i de ajuns să-ți displacă un fel de a fi pentru a-l face să dispară. Și zic că, de fapt, n-am făcut chiar tot ce depindea de mine în cazul acela, al lui Handrea. Mai am multe de învățat pînă să pot lucra cu băieții ca el. Da, multe... Nu ajunge să fii „supărat” pe un defect. Trebuie și să știi „să umbli” la el. Însă Costel Mircescu este un om pe care te poți bizui.

— Pe cine respectă cel mai mult?
— Da, pe maestrul Macoveanu. Macoveanu și mai cum? „Aristide”. Este un om aspru și totuși îl respectă pentru că e drept. De la el a învățat, sigur, și meserie. Dar crede că asta, să fii drept, chiar cu prețul unor conflicte temporare, este cel mai bun lucru pe care l-a deprins de la maestrul Macoveanu.
— Și încă ceva. A învățat să prețuiască tot ce e bun în om și să nu dea înapoi dacă e de luptat cu ceva năravuri urite. „Exemple?” Cu duiumul!
— Făi numai în vara trecută un coleg a avut o ceartă cu maestrul pentru că a venit cu poftă, colegul, adică, să înalce programarea concediilor. Sigur că nu i s-a dat voie, ar fi creat dificultăți producției. Și atunci băiatul a făcut ce a făcut și s-a prezentat cu o cerere de transfer în altă secție. Altul poate că i-ar fi semnalat o imediat, să scape de el, de circolăș. Maistrul n-a făcut-o. I-a explicat omului că aici e nevoie de el. Necăzuri nu i se va permite să înalce disciplina producției. Interesul producției e, deci, și al lui, așa ca să facă bine și să rămînă pe loc.
— Ce înseamnă pentru el, pentru Mircea, cultul muncii?
— Păi toamna asta însemnă, să judeci mereu în interesul producției. „Și el, personal, prin ce fapte arată că și-a însușit acest fel de a gândi?”
— Mda... Ar putea vorbi despre felul cum a participat la perfecționarea fluxului tehnologic în secție. Ar fi însă o lipsă de modestie. Nu numai el... „Totuși”...
— Iată, pe fluxul pieselor se produceau niște încurcături, ajungeau la pantograf (aparatură de marcat) după ce se amestecau la alte operații. El s-a gîndit să inverseze ordinea, piesele să fie întîi marcate, scrise, apoi să treacă la lepuț sau la rectificat ca pe cele-spire. Încurcăturile au fost eliminate. Economie de timp, de nervi. Mai ales cea de vîrstnică. „Cum, și tinerii?”
— El nu au încă destulă experiență. „Deci el e o excepție?”
— Nu. Cu student se-

Dumneavoastră GÎNDIȚI, MUNCIȚI, TRĂIȚI ca un tînăr comunist?

Cultul muncii înseamnă respectul ei

Are 21 de ani, îl cheamă Mircea Năstase și este ajutor în secția „Calibre”. În fiecare seară e... student. Urmează cursurile Facultății de tehnologia construcțiilor de masini a Institutului politehnic.

— Pe cine respectă cel mai mult?
— Da, pe maestrul Macoveanu. Macoveanu și mai cum? „Aristide”. Este un om aspru și totuși îl respectă pentru că e drept. De la el a învățat, sigur, și meserie. Dar crede că asta, să fii drept, chiar cu prețul unor conflicte temporare, este cel mai bun lucru pe care l-a deprins de la maestrul Macoveanu.

— Și încă ceva. A învățat să prețuiască tot ce e bun în om și să nu dea înapoi dacă e de luptat cu ceva năravuri urite. „Exemple?”
— Cu duiumul!
— Făi numai în vara trecută un coleg a avut o ceartă cu maestrul pentru că a venit cu poftă, colegul, adică, să înalce programarea concediilor. Sigur că nu i s-a dat voie, ar fi creat dificultăți producției. Și atunci băiatul a făcut ce a făcut și s-a prezentat cu o cerere de transfer în altă secție. Altul poate că i-ar fi semnalat o imediat, să scape de el, de circolăș. Maistrul n-a făcut-o. I-a explicat omului că aici e nevoie de el. Necăzuri nu i se va permite să înalce disciplina producției. Interesul producției e, deci, și al lui, așa ca să facă bine și să rămînă pe loc.
— Ce înseamnă pentru el, pentru Mircea, cultul muncii?
— Păi toamna asta însemnă, să judeci mereu în interesul producției. „Și el, personal, prin ce fapte arată că și-a însușit acest fel de a gândi?”
— Mda... Ar putea vorbi despre felul cum a participat la perfecționarea fluxului tehnologic în secție. Ar fi însă o lipsă de modestie. Nu numai el... „Totuși”...
— Iată, pe fluxul pieselor se produceau niște încurcături, ajungeau la pantograf (aparatură de marcat) după ce se amestecau la alte operații. El s-a gîndit să inverseze ordinea, piesele să fie întîi marcate, scrise, apoi să treacă la lepuț sau la rectificat ca pe cele-spire. Încurcăturile au fost eliminate. Economie de timp, de nervi. Mai ales cea de vîrstnică. „Cum, și tinerii?”
— El nu au încă destulă experiență. „Deci el e o excepție?”
— Nu. Cu student se-

realist” are o altă viziune tehnică, de ansamblu. Crede chiar că-și valorifică prea puțin pregătirea teoretică. „Ce medie are?”
— Peste 8. „Și de ce nu trece la zi, doar regulamentul îi permite?”
— S-a obișnuit aici, cu oamenii, cu colectivul. Crede că practica în continuare în această uzină de înaltă tehnicitate îl va ajuta să fie un bun inginer. „Unde?”
— „Cum unde? Aici”. „De unde a deprins felul acesta de a gândi despre muncă?”
— De la maestrul Macoveanu. Și înainte, de la tatăl său, care e strungar la „23 August” și care l-a trimis im-

ediat în uzină după primul esec la admitere. De la cei trei prieteni pe care și i-a făcut aici, în secție.
— „Dar el a încercat să învețe pe alții a gândi tot așa despre muncă?”
— Nu și aminteste. Ba da, au fost în secție doi strungari tineri cam puși pe chiuleală. El s-a ocupat direct de unul, s-a apropiat de el, a văzut că nu-l băiat rău dar că gîndește cam ușuratic. Cu un pic de subtilitate l-a convins. Acum e printre fruntași. „În ce calitate a făcut asta, de muncitor sau de utecist?”
— „În amîndouă. Îi e greu să le separe”.

ȘAPTEZECI DE OGLINZI

„Gheorghe Bubu se laudă”, mi-am zis, cînd îl înălțam la susținut că e un prieten cu un coleg de 70 de uteciști din secție.
— Ce înseamnă să fii prieten cu cineva?
— I-am întrebat.
— Să fii alături de el și la bine și la rău.
— Asta în teorie. Practic, cum sînteți voi prieteni așa, în grup, și nu doi-trei, ci 70?
— Am spus că și la bine și la rău sîntem împreună. La bine — m-am gîndit la succesele brigăzii noastre în care lucrează numai tineri. Nu există ca noi, S.D.V.-ul, să refuzăm vreă sarcină, dacă e nevoie să stăm și noaptea și nu e unul să se schimbe.
— La o adică ne priecem și ne înlocuim unul pe altul, unde-i mai mare solicitarea, ori la mașini, ori la montaj. Dar să

stăți de vorbă cu Călin Unganu, e un băiat extraordinar. El e șeful brigăzii.
— Și la rău?
— Crez că „asprimea” asta în critică e obligatorie între prieteni?
— Absolut. Vrem să fim mai buni fiecare și un prieten este cea mai adevărată oglindă.
— Desigur, și o „ogîndă” trebuie să aibă tact, să știe cum și cînd să spună adevărul ca să fie de folos, nu să a-lunge omul.
— Dumneata ai tact?
— Nu întotdeauna. Cîteodată mă reped cam prea tare. Greșesc. Es-tele și ceea ce îmi reproșează, cîteodată, celelalte 70 de „ogîndi”.

— Dar sînt între ei nu se poate să nu capăt măsură în tot ce fac, calmul de care am nevoie.
— Nu am certat rău, dar și-a dat el singur seama că n-avea dreptate. Și am rămas prieteni. Chiar foarte buni.
— Crez că „asprimea” asta în critică e obligatorie între prieteni?
— Absolut. Vrem să fim mai buni fiecare și un prieten este cea mai adevărată oglindă.
— Desigur, și o „ogîndă” trebuie să aibă tact, să știe cum și cînd să spună adevărul ca să fie de folos, nu să a-lunge omul.
— Dumneata ai tact?
— Nu întotdeauna. Cîteodată mă reped cam prea tare. Greșesc. Este și ceea ce îmi reproșează, cîteodată, celelalte 70 de „ogîndi”.

— Dar sînt între ei nu se poate să nu capăt măsură în tot ce fac, calmul de care am nevoie.
— Nu am certat rău, dar și-a dat el singur seama că n-avea dreptate. Și am rămas prieteni. Chiar foarte buni.
— Crez că „asprimea” asta în critică e obligatorie între prieteni?
— Absolut. Vrem să fim mai buni fiecare și un prieten este cea mai adevărată oglindă.
— Desigur, și o „ogîndă” trebuie să aibă tact, să știe cum și cînd să spună adevărul ca să fie de folos, nu să a-lunge omul.
— Dumneata ai tact?
— Nu întotdeauna. Cîteodată mă reped cam prea tare. Greșesc. Este și ceea ce îmi reproșează, cîteodată, celelalte 70 de „ogîndi”.

— Dar sînt între ei nu se poate să nu capăt măsură în tot ce fac, calmul de care am nevoie.
— Nu am certat rău, dar și-a dat el singur seama că n-avea dreptate. Și am rămas prieteni. Chiar foarte buni.
— Crez că „asprimea” asta în critică e obligatorie între prieteni?
— Absolut. Vrem să fim mai buni fiecare și un prieten este cea mai adevărată oglindă.
— Desigur, și o „ogîndă” trebuie să aibă tact, să știe cum și cînd să spună adevărul ca să fie de folos, nu să a-lunge omul.
— Dumneata ai tact?
— Nu întotdeauna. Cîteodată mă reped cam prea tare. Greșesc. Este și ceea ce îmi reproșează, cîteodată, celelalte 70 de „ogîndi”.

— Dar sînt între ei nu se poate să nu capăt măsură în tot ce fac, calmul de care am nevoie.
— Nu am certat rău, dar și-a dat el singur seama că n-avea dreptate. Și am rămas prieteni. Chiar foarte buni.
— Crez că „asprimea” asta în critică e obligatorie între prieteni?
— Absolut. Vrem să fim mai buni fiecare și un prieten este cea mai adevărată oglindă.
— Desigur, și o „ogîndă” trebuie să aibă tact, să știe cum și cînd să spună adevărul ca să fie de folos, nu să a-lunge omul.
— Dumneata ai tact?
— Nu întotdeauna. Cîteodată mă reped cam prea tare. Greșesc. Este și ceea ce îmi reproșează, cîteodată, celelalte 70 de „ogîndi”.

Un conflict „de orgoliu”

— Ce îți reproșezi, Lilianna Siroc?
— La adunarea generală în care a fost votată primirea mea în partid, cei ce au luat cuvîntul au spus că sînt o bună etalonistă, că îi ajut mult pe ceilalți, deși nici eu n-am prea multă experiență.

— Întrebăm ce anume îți reproșezi...
— Tocmai aici vroiam să ajung. Eu sînt învățată să nu stau cu minile în sân cînd vîd că e nevoie de ajutorul meu. La noi, la etalonări, vin multe fete tinere.
— Te intrerup o clipă. Dumneata cîți ani ai?
— 18. Spunem că vin multe fete noi și unele se adaptează greu. Mă jignesc faptul că unele atunci cînd le ofer sprijinul, mă refuză; mă reped pur și simplu. Crede că îmi lipsesc-te maturitatea, știința de a mă apropia de oameni. Asta îmi reproșez în primul rînd!

— Dar lor, celor ce te reped?
— Sînt prea infumurate, orgolioase. Cred că în muncă, în învățatură nu trebuie să existe asemenea orgolii. Sînt oameni care nu se sfîșie să învețe pînă la bătrînețe, ori ele se cred atotștiutoare la 17 ani. Și de aici nu are de pierdut decît producția. Că „orgolioasele” astea pot fi recunoscute de la distanță după manometrele nemontate care zac pe lingă ele.

— Eu știu că ați dat ceva manometre în plus...
— Da, cam 400 de bucăți peste plan. Asta numai noi, uteciștii. Se poate și mai mult, zic eu.
— E și asta o problemă de orgoliu?
— Sigur că da. Dar altfel de orgoliu. Sîntem în întrecere cu celelalte organizații. Și musai să ieșim noi primii...

— Dar sînt între ei nu se poate să nu capăt măsură în tot ce fac, calmul de care am nevoie.
— Nu am certat rău, dar și-a dat el singur seama că n-avea dreptate. Și am rămas prieteni. Chiar foarte buni.
— Crez că „asprimea” asta în critică e obligatorie între prieteni?
— Absolut. Vrem să fim mai buni fiecare și un prieten este cea mai adevărată oglindă.
— Desigur, și o „ogîndă” trebuie să aibă tact, să știe cum și cînd să spună adevărul ca să fie de folos, nu să a-lunge omul.
— Dumneata ai tact?
— Nu întotdeauna. Cîteodată mă reped cam prea tare. Greșesc. Este și ceea ce îmi reproșează, cîteodată, celelalte 70 de „ogîndi”.

CEEĂ CE NU POATE LIPSI

Locșitorul secretarului U.T.C. pe uzină ne-a vorbit elegant despre inginerul Florin Bănuș. Cîteva inițiative pe linie de organizație — între care deosebit de interesantă ni se pare încheierea unui mic sistem de meditații gratuite pentru unii tineri care vor să dea diferite examene de admitere — rezeziunea cu care s-a adaptat sarcinilor — din atelierul de proiectare l-au făcut curînd remarcat, deși lucrează de-abia de opt luni la „Mecanică fină”. Povestește:

— Cînd m-am angajat, la 1 martie, am fost repartizat la „Prototipuri”. M-am speriat. Știam că e un atelier cu muncitori și specialiști de elită, de cea mai înaltă calificare. Mă temeam că nu voi face față la problemele de practică. Lă început am avut mici nelămuriri profesionale și le-am rezolvat întrebînd pe inginerul Balcu, „tatăl” atelierului, cel mai experimentat om de acolo.

— Pentru că erau mici, nelămuririle nu puteau fi rezolvate întrebînd și un muncitor cu experiență? Sau crezi că e rușinos pentru un inginer să ceară explicații unui muncitor?
— Teoretic, nu e rușinos. Dar dacă începi cu asta, dacă n-ai apucat să-ți citești un prestigiu profesional, se poate crea un complex psihologic nepotrivit. Tocmai de aceea, în primele zile m-am pus zdrăvăn pe treabă. Nu voiam să mă fac de ris. Am rămas în atelier în fiecare după-amiază și am lucrat efectiv pe mașini pînă m-am pus la punct cu niște măruntisuri pe care practica din anii studenției „le scăpase”. Muncitorii m-au ajutat, ne-am împrietinit, cu Tufiș Ion, cu Socaci Teofil sînt și acum și voi fi, sper, în continuare, bun prieten.

— Crezi că „frica”, „rușinea” profesională pot stimula adaptarea, integrarea în muncă?
— Depinde de subiect. Dar, oricum, frica de a nu corespunde „rușinea” de eventualele aprecieri negative ale celorlalți te obligă să acumulezi mai rapid și mai mult.
— Ce consideri că nu poate lipsi din profilul moral al unui specialist?
— Nemuțumirea. Spiritul autoanalitic. Știi cît de repede se perimează noul în tehnica actuală. Un om comod, care se teme să gîndească original, care se sperie de greutățile pe care le presupune orice nouă, nu poate fi un bun specialist și, cred eu, nici măcar un bun muncitor. Este vorba de altfel de „frica”, aș numi-o mai degrabă lenie — și asta nu poate decît să tragă înapoi.

— Dumneata ai acest spirit al noului, acest curaj de a gîndi cu un pas înainte?
— Cred că da. În proiectare, unde lucrez acum, e și imposibil să nu lucrezi mereu cu noutăți, să nu cauți noul — doar asta îți se cere, nu? Chiar acum lucrez la ceva nou, la un doze-metru pe care aș vrea să-l scot mai ieftin decît și prețul actual, trebuie să-i modific puțin și principiul de acționare. Dar mai am și multe, multe de învățat. Nu am, nici eu și nici alții colegi de-a mei tineri, nu avem întoideauna argumentele pentru acest nou pe care îl vom și îl propunem. În această etapă, cred, pentru noi este esențial să acumulăm cît mai mult.
— Concret, ce îți propui să acumulezi dumneata?
— Viitorul mecanicii fine e stîns legat de electronică. N-aș vrea să urmez încă o facultate, dar m-am apucat deja să studiez capitolele de bază ale electronicii. Așa sper să fiu mai util atelierului, uzinei, producției...

— Darumi tineri, începute și croite în continuare sub semnul conștiinței lupte cu sine pentru o demnă perfecționare: traiectorii cu sens și măsură inspirate din fuziile zilnice și ridicate la puterea semnificațiilor de perspectivă. În confruntarea cu munca și legile ei exigente se modelează caracter, se completează profile, se formează personalități de înaltă înălțate morală.
— Dialogurile purtate cu tinerii de la Uzina de mecanică fină ne-au convins încă o dată că raportarea de care vorbim nu e un act rigid sau mecanic, ci un proces complex, nuanțat de analiză lucidă și exigență a stadiului de conștiință prin argumentele concrete care îl confirmă, atît în sfera efortului profesional propriu-zis, cît și în afara lui.
— La toi ani de la plenara C.C. al P.C.R., care a dezbătut procesul de perfecționare a conștiinței individuale și sociale, tinerii adaugă bilanșului general prilegiul de rememorare evenimentului un examen serios și atent al citișului moral dobîndit, propunîndu-și să-l adauge noi valențe, confirmîndu-l și autoconfirmîndu-se ca oameni veritabili ai timpului care îndeamnă aspirația spre cotele cele mai înalte.

PORNIND DE LA UN SIMPLU GEST

— Cum privești acum gestul acela?
— De fapt, furam. Sigur, cîteva grame de metal, acolo, nu înseamnă nîi nimic. Dar nu era numai asta.
— Altcă?
— Adică nenea Dumitru Nicolae, șeful de brigadă, mi-a explicat că năi primejdios este să mă obișnuiesc cu pierdutul timpului. „E păcat, zice, tu poți să ieși meseriaș bun. Uite, ai făcut în cinci ore ce fac alții în opt. Dar ce folos e în celelalte trei ore de practică îmi faci tot felul de măruntisuri pentru tine cu materialul economisit. Păi, ori e economisit, ori faci tu din el obiecte de vânzare pentru bisnitar. N-ar fi mai bine, în orele astea, să-l ajuți pe altul să-și facă treaba? Ai încață și tu s-o faci mai bine”.
— Te-a „prelucrat” frumos. Și după aceea?
— După aceea am făcut ce a zis el.
— De teamă? Te supraveghea?
— Nu. De rușine. Și pentru că am înțeles că are dreptate. Pe urmă, l-am auzit acasă pe taică-meu, el e ajutor la „Automatică”, vorbind foarte aspru despre niște puști de-acolo, de la el. Îi prinsese tot cu niște măruntisuri. Îi numea necinstiți. Și n-aș putea suporta să fii considerat vreedată necinstiți. Așa mi-am dat seama că greșisem atunci. Și am început să-mi repar greșala învățînd mai mult, lucrînd mai bine. Cînd sînt am observat că în căuși sînt multe adevăruri de care alții îmi dau seama mai greu.

Tudor Marinel, încă ucenic, dar la numai cîteva luni de trecere definitivă în rîndul muncitorilor își dovedește zilnic, cu fapte, setea de adevăruri, dorința de a-și apropia valorile morale pe care le respectă la ceilalți.

